

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3246/2018. (VII. 11.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.956/2016/6. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.637.566/2015/5. számú ítélete, a BKKB 2.P.XI.21115/2013/31. számú ítélete, valamint a PKKB 25.P88.009/1991/38. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Magánszemély indítványozók a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőjük, dr. Stefánkovits Ildikó ügyvéd (1065 Budapest, Nagymező utca 8. 2/11.) útján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő.
- [2] Az indítványozók – közösen előterjesztett beadványukban – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal éltek a Kúria Pfv. I.20.956/2016/6. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.637.566/2015/5. számú ítélete, és a BKKB 2.P.XI.21115/2013/31. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Ezen túlmenően az indítványozók a több évvel korábban jogerőssé vált PKKB 25.P.88.009/1991/38. számú ítélet megsemmisítését is kérték.
- [3] Az indítványozók egyúttal kérték a támadott jogerős ítéletek végrehajtásának felfüggesztését az Abtv. 53. § (4) bekezdése, és 61. § (1) bekezdése alapján.
- [4] Alkotmányjogi panaszuk alapjául előadták, hogy 1988. november 21-én vásárolták meg a tárgyi ingatlant, kiemelték, hogy az akkori szabályok szerint nem volt kötelező az ügyvédi ellenjegyzés. A vételár három részletben történő kifizetését követően 1989. december 5-én a földhivatal vétel jogcímén az indítványozók tulajdonjogát bejegyezte. Az eladó, akit időközben – az indítványozók szerint beszámítási képességét nem befolyásoló – cselekvőképességet kizáró gondokság alá helyeztek, 1990. február 19-én elhunyt. A perbeli ingatlan nem képezte a hagyaték részét, mivel akkor már az indítványozók tulajdonaként szerepelt az ingatlan-nyilvántartásban. Az eladó örököse azonban büntető feljelentést tett az indítványozók ellen magán- és közokirat hamisítás miatt, amely nyomozást az ügyészség 1993-ban büncselekmény hiányában lezárta. Az örökös emellett 1991-ben szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti keresetet nyújtott be az indítványozókkal szemben. Az eljáró bíróság megállapította, hogy a szerződés érvénytelen. Ezt az ítéletet az indítványozók által kezdeményezett rendes és rendkívüli jogorvoslati eljárások nyomán a bírósági fórumok egybehangzóan helyben hagyták, illetve hatályában fenntartották.
- [5] Az örökös jogutódja 1995-ben az ingatlan kiürítése iránti pert kezdeményezett, majd keresetmódosításában kérte az indítványozók $\frac{1}{2}$ – $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonszerzésének megállapítását azzal, hogy a bíróság kötelezze őket vételár, valamint használati díj megfizetésére. A bíróság a kereseti kérelmet megítélte, az ítéletet a másodfokú bíróság helyben hagyta. Az indítványozók felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság az ítéleteket hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.
- [6] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az indítványozók rosszhiszeműségét állapította meg, és ítélt dolognak minősítette a vételárra vonatkozó kérelmet. Az indítványozók fellebbezése nyomán a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet és új eljárásra utasította a bíróságot.
- [7] A másodszor megismételt elsőfokú eljárásban a bíróság részítélettel megállapította, hogy az indítványozók a perbeli ingatlan tulajdonjogát 82/100-ad hányadban, ráépítés jogcímén megszerezték. A másodfokú bíróság ezt a részítéletet hatályon kívül helyezte és ismét új eljárásra utasította a bíróságot.
- [8] A harmadszor megismételt első fokú eljárásban meghozott közbenső ítéletben a bíróság megállapította az indítványozók rosszhiszeműségét, valamint, hogy az ingatlan vételárából 100 000 Ft megfizetésre került. A másodfokú bíróság a közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, és új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot.
- [9] A negyedszer megismételt elsőfokú eljárásban a bíróság a ráépítés szabályai alapján adásvételi szerződést hozott létre, kötelezte az indítványozókat – az ítélelhozatalkor érvényes piaci ár alapján – vételár, valamint hasz-

nálatti díj megfizetésére. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, a felülvizsgálati eljárás során a Kúria a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

- [10] Az indítványozók ezt követően éltek alkotmányjogi panasszal, mivel álláspontjuk szerint a bíróságok megsértették az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését (jogbiztonság elve), a XIII. cikkét (tulajdonhoz való jog), a XXIV. cikkét, valamint a XXVIII. cikkét.
- [11] A bíróság tájékoztatása szerint az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [12] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, az Abtv. 29. §-a szerint pedig az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [13] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozók az alapul szolgáló ügyben peres félként vettek részt, rájuk nézve a támadott ítélet rendelkezést tartalmaz, egyedi érintettségük fennáll.
- [14] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Kúria Pfv.I.20.956/2016/6. számú ítéletét – a tértivevény tanúsága szerint – 2017. szeptember 14. napján kézbesítették. Az alkotmányjogi panaszt 2017. november 7-én – a törvényben meghatározott határidőben – nyújtották be elektronikus úton, az első fokon eljáró bírósághoz.
- [15] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XIII. cikkének, XXIV. cikkének, valamint XXVIII. cikkének sérelmét állították, mivel a bíróságok szerintük figyelmen kívül hagyták a korábban jogerőssé vált ítéletben foglaltakat, nem alkalmazták a Fővárosi Bíróság végzésében felsorolt a jóhiszeműség vizsgálata körében tett „megállapításait és utasításait”, és a Kúria tévesen minősítette ítélt dolognak a vételár kifizetését.
- [16] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban – többek között – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkoztak. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében az abban megfogalmazott jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében van helye {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]}. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése ugyanis nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]}. Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére mindezek alapján nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés {3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]; 3142/2016. (VI. 29.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [17] Az indítványozók az Alaptörvény XXIV. cikkét is felhívták. Álláspontjuk szerint a támadott bírói döntések folytán sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való alapvető joguk is. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése azonban a közigazgatási hatósági eljárás alkotmányossági garanciáit foglalja magában, és nem a bíróság előtti peres eljárást. Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés és az Alaptörvény e cikke között ezért nincs alkotmányjogi összefüggés {3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az alkotmányjogi panaszban állított sérelem és az Alaptörvény felhívott cikke közötti összefüggés hiánya az indítvány e részének visszautasítását eredményezi.
- [18] Alkotmányjogi panaszukban az indítványozók megjelölték az Abtv. 27. §-át, mely az egyedi ügyben hozott bírói döntés tekintetében feltételezett alaptörvény-ellenesség esetén terjeszthető elő.
- [19] Az Alaptörvény XIII. cikke, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében fennálló alaptörvény-ellenesség az indítványozók álláspontja szerint azáltal valósult meg, hogy a bíróságok figyelmen kívül hagyták a korábban jogerőssé vált ítéletben foglaltakat, nem alkalmazták a Fővárosi Bíróság végzésében felsorolt, a jóhiszeműség vizsgálata körében követendő megállapításokat és utasításokat, és a Kúria tévesen minősítette ítélt dolognak a vételár kifizetését.
- [20] A Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítéletében kifejezetten kitért arra, hogy – egyetértve a másodfokú bírósággal – a korábban folyamatban volt perben hozott jogerős ítélet alapján nemcsak az adásvételi szerződés érvénytelensége, hanem a vételár kérdése is ítélt dolognak minősült. Az anyagi jogerő természetéből eredően a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy az ítéletben már elbírált

jogot vitássá tehessek. Ugyanakkor azt is kiemelte a Kúria, hogy a másodfokú bíróság helyesen utalt arra, miszerint az, hogy valamely jog már elbíráltnak tekintendő, nem pusztán az ítélet rendelkező részéből, hanem annak az indokolással történő egybevetéséből tűnik ki. Az indítványozók által hiányolt jóhiszeműség vizsgálata terén a Kúria részletesen foglalkozott a másodfokú bíróság megállapításaival. Eszerint figyelembe veendő szempont volt, hogy az indítványozók az építkezés megkezdésekor tudtak a felperesek jogelődjének tiltakozásáról, valamint az adásvételi szerződés érvénytelensége iránti per megindulásáról.

- [21] Az Alkotmánybíróság korábban már többször rögzítette, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítási eljárás, ezen belül is a bizonyítékok értékelése az eljáró bíróságok ítélező tevékenységének részét képezi. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak nem terjed ki a feladatköre a konkrét jogvitákban való ítélezésre, kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és kiküszöbölje az azt érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet {lásd pl.: 3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3029/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [16]}.
- [22] Az indítványozók azonban alkotmányjogi panaszukban alapvetően nem alkotmányossági problémát tártak fel, hanem azt kívánták elérni, hogy a bíróságok ismerjék el, hogy a tárgyi ingatlant kifizették, és – amint fogalmaztak – a kifizetett telket, a családi házat, valamint a lelki nyugalmaikat szeretnék visszakapni. Ezáltal viszont nem tártak fel olyan alaptörvény-ellenességet, mely az alkotmánybírói eljárás keretében a bírói döntés alkotmányossági szempontból történő vizsgálatát indokolná. {Lásd: 3014/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [14]; 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [20]; 3168/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [13]; 3091/2013. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]; 3218/2015. (XI. 10.) AB végzés Indokolás [16]}.
- [23] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek nem felel meg, így annak befogadását, figyelemmel az 56. § (2) és (3) bekezdéseire, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontjára visszautasította.
- [24] Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz beadvány érdemi vizsgálatára nincs mód, az Alkotmánybíróság az indítványozók azon további kérelmét is visszautasította, mely szerint az Alkotmánybíróság a jogerős ítéletek végrehajtását függessze fel.

Budapest, 2018. június 26.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/2139/2017.

